

נודה מאד לכל מי
שיכול לסייע בכיסוי
הוצאות ההדפסה,
להצבחות
לע"נ וכיו"ב,
נא לפנות למייל
d036194741@gmail.com

דברי השירה

ויזכר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תמס (וזכירם לא)

מתורת מורינו רבי יהודה אריה הלוי דינר שליט"א
רב ביהכ"נ ידברי שירי ואזור מרכז ב"ב

נערך ע"י א.ח.ב. • ניתן לקבל הגליון במייל d036194741@gmail.com

פרשת ויקהל - פקודי - החודש

להשתדל יותר מיכולתו

"ויבאו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו ואתו הביאו את תרומת ה' למלאכת אהל מועד ולכל עבדתו ולבגדי הקדש" (ל"ה - כ"א). אפשר לדייק שכתוב כאן שני לשונות, בהתחלה כתוב "אשר נשאו לבו" ובהמשך כתוב "נדבה רוחו".

עוד אפשר לדייק, שבתחילת הפסוק כתוב "כל איש" ובהמשך כתוב "כל אשר".

ואפשר להסביר דיוקים אלו ע"פ מה שכתב האור החיים הקדוש (בד"ה ויבאו כל איש אשר נשאו וגו'), דע כי יש שתי הדרגות במתנדבים, הא' הוא המתנדב ברצון נפשו כפי יכולתו וערך ממונו, ולזה יקרא נדבה רוחו לשלול שאינו עושה הדבר כמו צער בנפשו, והב' הוא המתנדב יותר מיכולתו מגודל טובת לבו, ולזה יקרא נשאו לבו פירוש שהלב מנשאהו ומעריכו בערך עשיר יותר ממה שהוא לתת דבר יקר, ולזה אמר כי בישראל נמצאו ב' סוגים הנזכרים, ופתח במעולה שבשניהם ואמר כל איש אשר נשאו לבו, ודקדק לומר תיבת איש לשון חשיבות, וכנגד הב' אמר וכל אשר נדבה רוחו ולא אמר איש כי אינו חשוב בערך הראשון, וממוצא דבר אתה יודע כי לא היו בכל המתנדבים אלא ב' הדרגות וב' לשבח שנדבו בלבם ולא עשו הדבר בחסרון רצון הלב אלא שאחד גדול מחברו, עכ"ד.

שמעתי פעם שלפי זה מדויק מה שכתוב בהמשך (שם כ"ו) "וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה", למה כתוב כאן "אשר נשא לבן" ולא כתוב "נדבה רוחן", ולפי זה יש לבאר שהרי אצל אישה מעשי ידיה הולך לבעל, אז אין לה רשות ליתן, אז מה היא יכולה ליתן? רק אם היא עבדה יותר ממעשה ידים, לכן אצלה כתוב שזה בדרגה של "נשא לבן" כי הן עבדו יותר חזק כדי שתהיה להן זכות ליתן מעשי ידיהן.

יש ללמוד מזה שיש שני סוגי אנשים בעבודת השם, יש אנשים שיעבדו את ה' לפי כוחם, ויש אנשים שיעבדו את השם יותר מכוחם, דהיינו שמתאמצים בכל דבר ודבר שעושים למען ה' יתברך, ואלו שעובדים את ה' מעל כוחותיהם הם יקבלו יותר שכר.

כתוב בספר חפץ חיים (כלל א' סעיף ז'), מוטב לאדם שיקרא שוטה כל ימיו, ואל יהיה רשע שעה אחת לפני המקום, ויזרז עצמו בשעת מעשה בכל כחותיו לעמדם על נפשו ויהיה נכון לבו בטוח, כי שכרו יהיה עבור זה מה' יתברך עד אין קץ, כמאמר חז"ל, לפום צערא אגרא (כפי הצער - השכר). ואייתא (וכתוב) באבות דרבי נתן, כי פעם אחת בצער ממאה פעמים שלא בצער, (ובאורו, כי דבר מצוה או לפרש מדבר אסור שבא לו על ידי צער, שכרו מאה פעמים יותר ממצוה אחרת כמותה, שבא לו שלא בצער).

וכתוב בספר מכתב מאליהו (ח"ג עמוד 57), פירש אאמ"ר ז"ל שאפילו הדרגה הקטנה שבצער מגדילה את ערך המצוה מאה פעמים, ובכל מדרגה נוספת של צער כל שהוא מוכפל השכר במאה פעמים נוספות, וכן לעולם. יוצא לפי זה שעיקר השפעת הקדושה שהיא שכר המצוה באה על ידי מדת ריבוי הצער שכרוך בקיום המצוה.

קבלת שכר על כל מה שנגרם על ידו

"ויביאו את המשכן אל משה" (ל"ט - ל"ג).

רש"י מביא מהמדרש שמשה רבינו לא היה יכול להקים את המשכן, ובכל זאת כתוב בתורה שהקב"ה ביקש ממשה רבינו שיקים את המשכן והקב"ה יסייע בידו ולכן כתוב "הוקם המשכן" כי הוקם מאליו. וכתוב עוד שהיות שמששה רבינו גמר את בנין המשכן לכן זה נקרא על שמו [ויש להביא ראיה ממה שכתוב "ויכל משה את המלאכה"]. והטעם, כיון שמששה רבינו עשה מה שבידו לעשות, ממילא כל השאר מתייחס אליו.

כתוב בסוכה (דף נ"ב ע"א), לעתיד לבא מביאו הקדוש ברוך הוא ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים. צדיקים נדמה להם כהר גבוה, ורשעים נדמה להם כחוט השערה. הללו בוכין, והללו בוכין. צדיקים בוכין ואומרים: היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה! ורשעים בוכין ואומרים: היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה!

ויש לשאול, למה צדיקים בוכים? הרי הצליחו לכבוש את היצר הרע?

התשובה היא שאחרי שהצדיקים יראו שיצר הרע זה כמו הר א"כ הרי זה חייב להיות שקיבלו סיעתא דשמיא מיוחדת כדי להתגבר על היצר הרע, ויוצא שהקב"ה עשה שהם הצליחו להתגבר על היצר הרע, ולכן הם מפחדים שלא יקבלו שכר כלל, ולזה קמ"ל כיון שהם עשו את שלהם ממילא הכל מתייחס להם.

מי שרוצה לעבוד את ה' מקבל כוחות מיוחדים

"ויקרא משה אל בצלאל ואל אהליאב ואל כל איש חכם לב אשר נתן ה' חכמה בלבו כל אשר נשאו לבו לקרבה אל המלאכה לעשת אתה" (ל"ו - ב'). שואלים, איך הם קבלו את החכמה לבנות את המשכן כמו נגרות, תפירה וכו'?

התשובה היא, כתוב בפסוק "כל אשר נשאו לבו לקרבה" דהיינו שהראו רצון לעשות לכן הקב"ה עזר להם ונתן להם חכמה.

יש ללמוד מזה שעלינו לעשות את מה שמוטל עלינו לעשות, אפילו אם זה נראה שאי אפשר לעשות, כי אם נראה להקב"ה את הרצון לקיים את מה שמוטל עלינו אז הקב"ה יעזור ויתן לנו כוחות נוספים לקיים את התורה.

מספרים שהאמא של רבי שמחה קסלר זצ"ל ביקשה ממנו שיתקן את התריס שנשבר, הוא לא ידע בכלל איך לתקן תריס, ובכל זאת ניגש לתקן. בני המשפחה שהגיעו לאחר שתיקן שאלו "מי תיקן את התריס?" ענו שזה רבי שמחה ושאלו "איך הצלחת?" ענה להם שרצה בזכות שאמא שלו ביקשה ועי"ז ניגש עם הרצון לתקן וה' עזר לו בכך.

הבית המקדש הוא המשכון עבור ישראל

"אלה פקודי המשכן משכן העדת" (ל"ח - כ"א).

כותב רש"י (ד"ה המשכן משכן), שני פעמים, רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהן של ישראל.

כתב הבעל הטורים, סך כמנין משכן שנים היה עדות ששכינה שורה בישראל (שם), שבית ראשון עמד ת"י שנה כמנין משכן.

וכתוב במפרשים עוד שהמשכן בגמטריה ארבע מאות וחמש עשרה, ויש להוסיף על זה עוד חמש אותיות של המשכן, יוצא ארבע מאות עשרים, וזה מספר שנים שעמד בית שני.

יש לשאול, באותו רגע בנו את המשכן וכבר מרמזים את החורבן בית המקדש הראשון ובית המקדש השני? נתאר לעצמנו אם חתן היה מבקש מסופר סת"ם שיכתוב עבורו כתובה מהודרת, ולאחר שקיבל החתן את הכתובה הוא אומר לסופר "יש לך כתב כל כך יפה, אולי תכתוב לי כבר מעכשיו גט, כדי שלא אצטרך לחפש סופר שיודע לכתוב כמוך?", כל מי שהיה שומע זאת היה חושב שהחתן לא שפוי לדבר על גט לפני החופה. וא"כ למה מרמזים על חורבן בית המקדש כבר מעכשיו הגם שלא בנו אותו כלל. ויש להסביר ע"פ מה שכתוב בגמ' קידושין (דף ל"א ע"ב) מזמור לאסף אלקים באו גויים בנחלתך וגו', שואלת הגמ' מדוע זה מזמור שבאו גויים במקדש אלא משום ששפך חמתו על עצים ואבנים וכך נשאר פליטה בישראל.

יוצא שחורבן בית המקדש זה היה הצלת עם ישראל שוליו המקדש לא היה נשאר משונאי ישראל, ועצם החורבן היה הצלת עם ישראל. לכן ברגע שבנו את המשכן הקב"ה מרמז כבר על חורבן בית המקדש שזה יהיה משכון עבורנו, כי עם ישראל עתיד לחטוא, ובמקום להעניש את עם ישראל הוא יחריב את בית המקדש, וכך יוצא שהכל לטובתנו.

עוד יש לבאר ע"פ הכתוב (ל"א - ז) "וביום השביעי שבת וינפש", ומסבירים המפרשים שבמוצאי שבת הנשמה יתרה הולכת. שואל השפת אמת, הרי מנהג אשכנז בחוץ לארץ להגיד 'ושמרו' בליל שבת, ובסוף אומרים "וביום השביעי שבת וינפש" ולפי המפרשים זה סתירה להגיד זאת בליל שבת, היינו צריכים להגיד זאת במוצאי שבת?

ותירץ שביליל שבת אנו אומרים 'ושמרו' כדי לזכור שקבלנו נשמה יתרה שלא נשארת לעולם, הנשמה יתרה נמצאת רק בשבת, ובמוצאי שבת הנשמה מסתלקת, ולכן כדאי לנצל כל רגע שנמצאת כאן.

כמו כן, בבנין המשכן הקב"ה רצה להגיד לנו שזה לא לעולם, ועלינו לנצל כל רגע ורגע שנמצא כאן.

עלינו לדעת שהקב"ה נתן לנו חיים וכוחות, וכל זה כדי שנצל אותם לעבודת השם, וכל יום שעובר אף פעם לא חוזר.

הכוח של חז"ל לקבוע את טבע העולם

"החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה" (ב"ב - א').

שבת מעיד שה' ברא את העולם, ולכן אנו אומרים 'זכר למעשה בראשית', 'זכר ליציאת מצרים' שזה הראיה שהקב"ה ממשיך להנהיג את העולם. וכמו שכתב הרמב"ם (בהלכות דעות) שיש גויים שמאמינים שה' ברא את העולם, אבל הם אומרים שאחרי שה' ברא את העולם, ה' כביכול מסר את המשך ההנהגה לטבע (כוכבים ומזלות), והראיה, שיש כאלו שהסתכלו על המזלות וראו על ידם את ההנהגה, וכולם ראו בעת יציאת מצרים שיש השגחה פרטית, לכן אומרים בשבת זכר למעשה בראשית וזכר ליציאת מצרים, כי יציאת מצרים מעיד לנו ולכל העולם שה' עדיין מנהיג אותנו כל יום כל רגע וכל עת וכל שעה.

ידוע שהמזל של חודש ניסן הוא הטלה, והטלה זה העבודה זרה של המצריים, וזה באמצע החודש שאז הלבנה נמצאת בשיא, כביכול הטלה נמצאת בשיא ובכל זאת באותה תקופה הקב"ה ביקש מבני ישראל לקחת שה עבור קרבן פסח והיה מכת בכורות והוציא אותנו ממצרים.

לכן כתוב "החודש הזה לכם ראש חדשים", דהיינו מצות קידוש לבנה, וזה בדיוק בחודש ניסן שהקב"ה אומר לכלל ישראל שהוא נותן כח לחז"ל על בריאת העולם שחכמים יכולים לקדש את החודש אפילו מוטעים ושוגגים.

הגמ' מספרת בחולין (דף ז' ע"א) שרבי פנחס בן יאיר הגיע לנהר וביקש מהנהר להבקע ונבקע, אחרי זה הנהר חזר לעצמו, אז הוא ביקש עוד פעם בשביל העוזר שלו, ואח"כ שוב בשביל ערבי שהתלווה עמו, שלש פעמים עשה קריעת ים סוף.

שואלים, א"כ אז מה הנס בקריעת ים סוף? תירץ האור החיים הקדוש (בפרשת בשלח) שלאחר מתן תורה זה כבר לא נס, כי הבריאה משועבדת לתורה אז בודאי שר' פנחס בן יאיר השתמש בזכות התורה לעשות קריעת ים סוף, אבל משה רבינו שהיה לפני מתן תורה, זה באמת חידוש, כי זה היה לעשות קריעת ים סוף בלי כח התורה.

כעין זה כשצדיק מברך איזה יהודי הצריך ישועה בענין הרפואה, הרופאים לא מבינים למה החולה הולך לבקש ברכה, וההסבר לזה שהקב"ה נתן כח לתלמידי חכמים כי הבריאה משועבדת לתורה.

לפני שנה היה יהודי שלא הרגיש טוב והלך לרופא בכיר ולאחר כמה בדיקות וצילומים סיכם איתו יום ושעה מסוימת כדי לנתח אותו. לפני הניתוח הזה [שהיה די מסובך] היהודי הגיע אלי ונתן לי כסף לחלק לאברכים כדי שבאותו זמן שיעבור את הניתוח האברכים ילמדו לרפואתו. כשהגיע לבית חולים, ולאחר שהיה כבר על מיטת הניתוחים הרופא רצה לבדוק שוב דרך צילומים נוספים לפי שמתחיל הניתוח, הרופא ראה שהוא בריא ושאינן צורך בניתוח ולא הבין למה היהודי הזה נמצא על המיטה.

חייבים להתעורר!

המגיד הגאון רבי יעקב גלינסקי זצ"ל היה מספר שפעם הגיע סוחר מסין לראדין למרן החפץ חיים זצ"ל, אותו סוחר סיפר שהסינים עשו סכר [מחסום למים], והסכר נשבר בגלל כוח המים שהיה, ומאות אלפי גויים מתו מכך, והחפץ חיים מאוד הצטער ושאלו אותו על כך. ענה להם החפץ חיים שאם יש עיר שלימה המתרכזת בכיכר העיר, היו שם מיליון גויים ויהודי אחד, והגיע לשם אחד וצעק שם ביידיש, למי הוא צעק?! לאלפי גויים שעמדו שם או ליהודי הנמצא שם? ברור שליהודי כי הגויים לא מבינים בכלל מה הוא רוצה, כשהקב"ה עושה איזה שהוא דבר בסין הגויים לא מבינים את השפה של הרבוננו של עולם, הם חושבים שזה טבע, אבל אנחנו חייבים להבין את השפה של הקב"ה כי הוא מדבר רק אלינו.

היום יש קורונה בכל רחבי העולם, הגויים חושבים שזה סתם וירוס מסוכן חדש, אבל הקב"ה מדבר אלינו. כרגע אנחנו נמצאים במצב של "ונסתם ואין רודף אתכם" (ויקרא כ"ו - י"ז) והאמת שאין אף אחד שרודף אותנו.

שמעתי שהיהודים בבגליה קבלו הודעה בערב שבת מהממשלה המקומית שאין לקיים תפילות בבתי כנסיות ובתי מדרשות, אנשים שלקחו ספרי תורה מבתי כנסיות לכל מקום כדי לארגן מנינים פרטיים בבתיים.

מרן ראש הישיבה הגרי"ג אדלשטיין שליט"א אמר שכל זה כדי להראות לנו שאין כוחי ועוצם ידי, הכל מלמעלה.

קבלתי טלפון מבגליה על יהודי שחיתן את הילד הראשון והכלה היתה גם מחוץ לארץ אבל קבעו את החתונה בארץ ישראל, החתן והכלה התחתנו בלי ההורים!

יש אנשים שעשו כסף רב מהדלק, אבל היום שיש מטוסים בודדים הטסים ממקום למקום אז אין צורך בדלק כמו בעבר, וכך מפסידים הרבה. כל זה כדי שנתחזק באמונה.

יש עוד חיזוק שעלינו לקחת מכל התוצאות של הקורונה, אנו מבזבזים כסף רב וזמן רב עבור השמחות, לאחרונה הרבה היו צריכים לעשות שמחות בבית ובכל זאת היו שמחים ומרוצים.

עוד דבר, כל הטיולים התבטלו, וזה כדי לרמז לנו שאפשר לחיות בלי זה, זה רק מותרות, וכן כל הבילויים שהיו [המועדונים למיניהם, כדורגל וכו'] התבטלו, וזה טוב לנו כי ע"ז כרגע יש הרבה פחות טומאה בעולם ממה שהיה.

רבי ישראל סלנטר זצ"ל אמר שכשבן אדם עובר עבירה זה משפיע על כל העולם, כעת שאי אפשר כל כך לעשות עבירות האויר נהיה יותר טהור, וכך התפילות שלנו יתקבלו.

בספר סדר היום כתוב שכל מי שאומר אשר יצר בכוונה מובטח לו שינצל מכל מחלה ומגיפה.

ה' יעזור שנתחזק בכל מה שצריך, ובזכות שאנחנו מתחזקים נזכה בקרוב שיתקיים בנו הפסוק (זכריה י"ד - ט) "והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" ברחמים גדולים, אמן.